

Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων «Έμφυλη Βία»

Μαθητές/-τριες

Α΄ Τάξης ΓΕ.Λ. Βυρώνειας 2021-2022

Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικοί

Παραλίδου Μαρία ΠΕ02, Σαμαράς Μαργαρίτης ΠΕ80

Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων

Τίτλος προτεινόμενου σχεδίου νόμου:

«Πλαίσιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου της έμφυλης βίας και ειδικότερες διατάξεις για τις γυναικοκτονίες»

1. Αναγκαιότητα

1.1 Περιγραφή του προβλήματος

Η έμφυλη βία έχει λάβει αρκετά μεγάλη έκταση, ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, παγκοσμίως αλλά και στην χώρα μας. Πλέον, έχει γίνει ένα σύνηθες, καθημερινό φαινόμενο, με συνήθη θύματα τις γυναίκες, τα νεαρά κορίτσια, καθώς και άτομα της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+. Στην έννοια περιλαμβάνεται οποιαδήποτε επιβλαβής πράξη κατά της αξιοπρέπειας και της ακεραιότητας όσων την υφίστανται και καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ακραία πράξη έμφυλης βίας αποτελούν οι γυναικοκτονίες. Σχετίζεται με γυναίκες ανεξάρτητα από ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, κοινωνική τάξη και εθνικότητα. Ωστόσο, οι άνεργες, οι επισφαλώς εργαζόμενες, οι οικονομικά ευάλωτες γυναίκες και οι μετανάστριες είναι πιο τρωτές, αφού δεν έχουν οικονομική ανεξαρτησία και κοινωνική στήριξη. Η βία σε βάρος των γυναικών είναι επακόλουθο της ανισότητας μεταξύ των δύο φύλων, της “ισχυρότερης” θέσης των αντρών, των στερεοτύπων και των αξιών που έχει θέσει η κοινωνία.

1.2 Στόχοι της ρύθμισης

Η αναφερόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στη μείωση των θυμάτων έμφυλης βίας και στον μηδενισμό των γυναικοκτονιών. Αυτό, πέρα από την παρούσα πρόταση, μπορεί να επιτευχθεί με συστηματικές αλλαγές στην παιδεία (ενημέρωση των μαθητών, εκμάθηση σεβασμού του αντίθετου φύλου, εξάλειψη στερεοτύπων για τα φύλα, των εμποδίων για την πολιτιστική ανάπτυξη της κοινωνίας).

Επιπλέον, πέραν της παρούσας ρύθμισης, προτείνεται να εφαρμοστεί ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο να υποστηρίζει γυναίκες που δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητες, παρέχοντας για κάποιο χρονικό διάστημα εισόδημα στα θύματα, μέχρι να

μπορέσουν να ζήσουν χωρίς να έχουν ανάγκη οικονομικής βοήθειας. Αυτή η προσθήκη μπορεί να υποστηριχθεί μέσα από το πλαίσιο αστικής ευθύνης του θύτη.

1.3 Κοινωνικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα η ρύθμιση

Το παρόν σχέδιο επηρεάζει το σύνολο των θυμάτων έμφυλης βίας, και κυρίως επιχειρεί να προστατέψει γυναίκες με παιδιά (κυρίως μονογονεϊκών οικογενειών), γυναίκες άνεργες, καθώς και γυναίκες που έχουν μεταναστεύσει από άλλη χώρα.

2. Καταλληλότητα

2.1 Παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου προβλήματος στο εξωτερικό

Στην Ευρώπη, αν και οι περισσότερες χώρες αντιμετωπίζουν το ζήτημα μέσα από το γενικότερο νομικό τους πλαίσιο, επιχειρείται να κινητοποιηθούν σχετικοί μηχανισμοί και να δημιουργήσουν βασικές προϋποθέσεις, ώστε να εξαλειφθεί το πρόβλημα. Ενδεικτικά, αναφέρεται η υπογραφή από πολλές ευρωπαϊκές χώρες της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, η οποία αναφέρεται στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Επιπλέον, καθώς παρατηρήθηκε πως η πανδημία του κορονοϊού και ο συνεχόμενος εγκλεισμός έχουν οδηγήσει σε δραματική άνοδο της βίας κατά των γυναικών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στο διαδίκτυο γενικότερα, τον Δεκέμβριο του 2021 ευρωβουλευτές ζήτησαν τη δημιουργία ενός νέου κοινού ορισμού της έμφυλης βίας στον κυβερνοχώρο, σε επίπεδο ποινικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων ή μικρών ποινών. Ακόμη τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου κλήθηκε η επιτροπή, ώστε να συμπεριληφθεί η βία λόγω φύλου ως έγκλημα στο ευρωπαϊκό δίκαιο, με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση κάθε μορφής έμφυλης βίας σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρ' όλα αυτά, όμως, πέρα από την κινητοποίηση και τις συζητήσεις, δεν παρατηρείται προσπάθεια εφαρμογής αυτών των θεωριών.

3. Αξιολόγηση συνεπειών

3.1 Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Το σχέδιο νόμου μπορεί να ωφελήσει ιδιαίτερα θύματα χαμηλότερης κοινωνικής και οικονομικής θέσης. Λόγω της αύξησης της έμφυλης βίας, η θεσμοθέτηση ισχυρότερων νόμων κρίνεται απαραίτητη για την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

4. Νομιμότητα

4.1 Σύνταγμα και διεθνείς συμβάσεις

Η πρόωθηση του του εν λόγω σχεδίου εδράζεται στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η οποία υπογράφηκε στις 11.05.2011 από 47 κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Η συγκεκριμένη Σύμβαση καλύπτει πλήρως όλα τα ζητήματα, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο για την εφαρμογή της.